

Influensa

Rutiner i kommunal vård och omsorg

Influensa är en luftvägsinfektion som framför allt cirkulerar under vintersäsongen i en eller flera varianter. Under denna tid bör man vara uppmärksam även på lindriga influensasymtom. Frikostig influensaprovtagning rekommenderas på patienter på särskilda boendeformer och korttidsplatser. Personer >65 år, personer med nedsatt immunförsvar, personer med vissa underliggande sjukdomar samt gravida i andra och tredje trimestern har en ökad risk för allvarligt sjukdomsförlopp.

Alla patienter har enligt Hälso- och sjukvårdslagen rätt till samma medicinska omhändertagande, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte hindras eller fördröjas på grund av misstänkt eller konstaterad diagnos.

Vid frågor kontakta Vårdhygien dagtid.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska informeras enligt lokal rutin vid nya fall.

Smittväg

Smittöverföringen sker främst som droppsmitta via hosta och nysningar då virus kommer i kontakt med ögon och slemhinnor, men även som direkt och indirekt kontaktsmitta via händer, kläder, ytor och föremål. Vid åtgärder som medför risk för aerosolbildning kan luftburen smitta förekomma.

Inkubationstid

1–3 dygn.

Symtom

Feber, torrhosta, huvudvärk, muskelvärk och påverkat allmäntillstånd utgör klassiska symtom.

Sjukdomsbilden kan dock vara mild och utgörs ibland endast av luftvägssymtom utan feber. Hos äldre människor kan förvirring och/eller nedsatt allmäntillstånd dominera.

Smittsamhet

Vanligen föreligger smittsamhet i 5 dagar från insjuknandet.

Vid förekomst av feber betraktas patienten som smittfri efter ett dygns feberfrihet.

Immunsupprimerade samt svårt influensasjuka patienter kan vara smittsamma under en längre period.

Utbrott

Utbrott ska misstänkas om två eller flera patienter och/eller personal på samma enhet insjuknar med influensasymtom inom tre dygn.

Influensa riskerar att orsaka större utbrott på särskilda boendeformer och korttidsplatser. Hög vaksamhet och ett snabbt agerande är därför av största vikt vid misstanke om influensa. Tidsfaktorn är viktig eftersom tidigt insatt antiviral behandling och profylax kan minska risken för större utbrott på boendet.

Influensa

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Medicinskt områdesansvarig

Datum: 2023-06-01
Ersätter: 2023-01-19

Sida: 2 (6)

Vårdrutiner - Särskilda boendeformer och korttidsplats

Tillämpa alltid Vårdhygiens *Grundläggande vårdhygieniska rutiner*, se Kommunal vård och omsorg på [Vårdhygien - Region Skåne](#).

Dessutom gäller nedanstående vårdrutiner:

Vårdplacering för patient med misstänkt/konstaterad influensa	<p>Egen lägenhet/rum med eget hygienutrymme så länge misstanke kvarstår eller tills patienten smittfriförklaras i samråd med ansvarig läkare. Rekommendation för smittfriförklaring är en dag efter feberfrihet eller ca 5 dagar efter insjuknandet.</p> <p>Om patienten vårdas i flerbäddsrum på korttidsenhet, flyttas patienten till enkelrum. Nya patienter bör inte läggas in på flerbäddsrum där patienter exponerade för influensa vårdas under inkubationstiden.</p> <p>På korttidsplatser kan patienter med olika influensavarianter samvårdas, under förutsättning att de erhåller antiviral behandling med t.ex. Tamiflu.</p>
Provtagning/Diagnostik	<p>Provtagning för influensa sker i samråd med ansvarig läkare. För provtagningsanvisning se AnalysPortalen - Labmedicin Skåne, välj <i>Influensa A & B RNA påvisning</i>.</p> <p>Vid negativt provsvar eller om provtagning inte kan genomföras handläggs patienten utifrån en medicinsk bedömning. Överväg även provtagning för andra luftvägsvirus.</p>
Patient	<p>Patient med konstaterad influensa bör inte vistas i allmänna utrymmen eller delta i gemensamma aktiviteter under smittsamhetsperioden.</p> <p>Informera om vikten av handdesinfektion samt host- och nysetikett.</p> <p>Antiviral behandling med t.ex. Tamiflu bör ges skyndsamt enligt läkemedelsverkets rekommendationer. Detta gäller även om patienten erhållit vaccin mot säsongsinfluensa. Rådgör med ansvarig läkare.</p> <p>Behandling och profylax vid influensa</p>

Influensa – Rutiner i kommunal vård och omsorg

Vårdhygien Skåne
www.skane.se/varldhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Influensa

Faktaägare: Vårdhygien Skåne

Datum: 2023-06-01

Godkänt av: Medicinskt områdesansvarig

Ersätter: 2023-01-19

Sida: 3 (6)

Medpatient	<p>Kartlägg om det finns fler patienter på avdelningen med symtom.</p> <p>Rådgör skyndsamt med ansvarig läkare om exponerade medpatienter ska erhålla antiviral profylax med t.ex. Tamiflu, enligt läkemedelsverkets rekommendationer. Detta gäller även om patienter erhållit vaccin mot säsongsinfluensa.</p> <p>Behandling och profylax vid influensa</p>
Utbrottshantering	<ul style="list-style-type: none"> • Observans på symtom och frikostig provtagning av patienter på avdelningen vid tecken på luftvägsinfektion. • Överväg i samråd med läkare Tamiflu-profylax till patienter på avdelningen samt om patienterna initialt bör vistas i sina lägenheter/rum, för att minska fortsatt smittspridning. • Inflyttning av nya patienter bör i möjligaste mån undvikas under pågående utbrott. • Vid förflyttning av patienter till annan enhet ska mottagande enhet informeras redan vid misstanke om utbrott samt alltid vid ett pågående utbrott. • Överväg kontinuerlig munskyddsanvändning vid misstänkt spridning av influensa i personalgruppen. <p>I de fall då vistelse i lägenhet/rum inte tillämpas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patienter avgränsas till att endast vistas på sin avdelning. • Undvik gemensamma aktiviteter både på avdelningen och med andra avdelningar. • Tillämpa fysisk distansering genom att hålla avstånd vid sociala aktiviteter (vid tv-tittande, olika "sittningar" vid måltider, undvik bufféserving) • God handhygien. Erbjud hjälp då patienter inte kan klara av det själva.
Besökare	<p>Uppmana besökare att desinfektera händerna före och efter besöket.</p>
Överföring till annan vårdform	<p>Informera mottagande enhet i förväg om att patienten har en misstänkt eller konstaterad influensa eller om det pågår ett utbrott på enheten.</p>

Influensa – Rutiner i kommunal vård och omsorg

Vårdhygien Skåne

www.skane.se/varldhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Influensa

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Medicinskt områdesansvarig

Datum: 2023-06-01
Ersätter: 2023-01-19

Sida: 4 (6)

Vårdrutiner - Ordinärt boende

Tillämpa alltid Vårdhygiens *Grundläggande vårdhygieniska rutiner*, se Kommunal vård och omsorg på [Vårdhygien - Region Skåne](#).

Dessutom gäller nedanstående vårdrutiner:

Patient med misstänkt/konstaterad influensa	<p>Informera patienten om vikten av handdesinfektion samt host- och nysetikett.</p> <p>Antiviral behandling med t.ex. Tamiflu bör ges skyndsamt enligt läkemedelsverkets rekommendationer. Detta gäller även om patienten erhållit vaccin mot säsongsinfluensa. Rådgör med ansvarig läkare.</p> <p>Behandling och profylax vid influensa</p> <p>Patient smittfriförklaras i samråd med ansvarig läkare. Rekommendation för smittfriförklaring är en dag efter feberfrihet eller ca 5 dagar efter insjuknandet.</p>
Provtagning/Diagnostik	<p>Provtagning för influensa sker i samråd med ansvarig läkare. För provtagningsanvisning se AnalysPortalen - Labmedicin Skåne, välj <i>Influensa A & B RNA påvisning</i>.</p> <p>Vid negativt provsvar eller om provtagning inte kan genomföras handläggs patienten utifrån en medicinsk bedömning. Överväg även provtagning för andra luftvägsvirus.</p>
Överföring till annan vårdform	<p>Informera mottagande enhet i förväg om att patienten har en misstänkt eller konstaterad influensa eller om det pågår ett utbrott på enheten.</p>

Influensa – Rutiner i kommunal vård och omsorg

Vårdhygien Skåne
www.skane.se/varldhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Influensa

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Medicinskt områdesansvarig

Datum: 2023-06-01
Ersätter: 2023-01-19

Sida: 5 (6)

Personal	
Tillämpa alltid Basal hygien i vård och omsorg enligt Socialstyrelsens föreskrift SOSFS 2015:10. Dessutom gäller nedanstående rutiner:	
Hygienrutiner för personal utöver basala hygienrutiner	<p>På- och avklädning av skyddsutrustning sker i patientens rum/lägenhet.</p> <p>Vid vård och omsorg av patient med misstänkt eller konstaterad influensa rekommenderas munskydd klass II eller IIR som skydd mot droppsmitta.</p> <p>Om det finns risk för stänk mot ansiktet bör även visir eller skyddsglasögon användas.</p> <p>Vid aerosolgenererande procedurer (AGP) används andningsskydd FFP2, FFP3, N95 eller KN95 i kombination med visir eller skyddsglasögon.</p> <p>Exempel på vad som kan utgöra aerosolgenererande procedurer är trakeotomi, trakeostomivård samt provtagning/sugning från nedre luftvägar.</p> <p>Tillgänglig vetenskap talar inte för att nebuliserande behandling, icke-invasiv ventilering (BiPAP- och CPAP-behandling), eller högflödes syrgasbehandling (till exempel optiflow) ger upphov till smittsamma aerosoler.</p>
Rutiner för personal	<p>Vaccination</p> <p>Årlig influensavaccination av personal rekommenderas för att minska risken för smittspridning och för att skydda patienterna.</p> <p>Återgå i tjänst</p> <p>Personal som insjuknar i influensa bör stanna hemma från arbetet till åtminstone en dag efter feberfrihet eller till dess att tydlig förbättring skett (i allmänhet efter 3–5 dagar).</p> <p>Personal som utsatts för smittrisk</p> <p>Personal som exponerats för influensa kan arbeta, men bör inte vistas på arbetsplatsen vid tecken på infektion. Observera att lindrig infektion med enbart luftvägssymtom kan förekomma.</p>

Influensa – Rutiner i kommunal vård och omsorg

Vårdhygien Skåne
www.skane.se/varldhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Influensa

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Medicinskt områdesansvarig

Datum: 2023-06-01
Ersätter: 2023-01-19

Sida: 6 (6)

Fakta

Från och med säsongen 2013–2014 räknas influensa A(H1N1) pdm09 (svininfluensa) som säsongsinfluensa. För närvarande cirkulerar influensa A(H1N1) pdm09 och A(H3N2) tillsammans med influensa B bland människor. Det årliga säsongsinfluensavaccinet innehåller inaktiverade stammar av dessa virus.

Säsongsinfluensavaccin skiljer sig helt från vaccinet Pandemrix som gavs under pandemin 2009. Säsongsinfluensavaccin har distribuerats globalt till över en miljard människor, är ofarligt och ger inte upphov till allvarliga biverkningar som till exempel narkolepsi.